

Sygn. akt VIII Pz 58/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSR del Anna Capik – Pater (spr)

po rozpoznaniu sprawy 27 sierpnia 2018r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie A. T.

przeciwko L. W.

o wynagrodzenie, diety związane z podróżą służbową

i powództwa wzajemnego L. W.

przeciwko A. T.

o świadczenie dochodzone w oparciu o przepisy prawa cywilnego

na skutek zażalenia powoda A. T.

na pkt 5 wyroku Sądu Rejonowego w T. G.

z dnia 26 kwietnia 2018r. **sygn. akt** IV P 454/17

p o s t a n a w i a:

1. oddalić zażalenie,

2. zasądzić od powoda – pozwanego wzajemnego A. T. na rzecz pozwanego –powoda wzajemnego L. W. kwotę 705 zł (siedemset pięć złotych) tytułem kosztów w postępowaniu zażaleniowym.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik – Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2018r. w sprawie o sygn. akt IV P 454/17 Sąd Rejonowy w T. G. Wydział IV Pracy w sprawie z powództwa A. T. przeciwko L. W. o wynagrodzenie, diety związane z podróżą służbową i z powództwa wzajemnego L. W. przeciwko A. T.

o świadczenie dochodzone w oparciu o przepisy prawa cywilnego zasądził :

1. w zakresie powództwa głównego od pozwanego - powoda wzajemnego L. W. na rzecz powoda - pozwanego wzajemnego A. T. ustawowe odsetki za opóźnienie od kwoty 11.409,99 od dnia 26 października 2017 roku do dnia 12 grudnia 2017 roku i od kwoty 2.116,20 od dnia 13 grudnia 2017 roku do dnia 15 stycznia 2018 roku;
2. umorzył postępowanie co do powództwa głównego w zakresie żądania zasądzenia kwoty 69,01 zł
3. oddalił powództwo główne w pozostałym zakresie;
4. w zakresie powództwa wzajemnego zasądził od powoda - pozwanego wzajemnego A. T. na rzecz pozwanego - powoda wzajemnego L. W. kwotę 2115,93 zł (dwa tysiące sto piętnaście złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty;
5. zasądził od powoda – pozwanego wzajemnego A. T. na rzecz pozwanego – powoda wzajemnego L. W. w zakresie powództwa głównego kwotę 2.700 tytułem zwrotu kosztów procesu;
6. zasądził od powoda – pozwanego wzajemnego A. T. na rzecz pozwanego – powoda wzajemnego L. W. w zakresie powództwa wzajemnego kwotę 781 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
7. zarządził zwrot od Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w T. G. na rzecz pełnomocnika pozwanego – powoda wzajemnego radcy prawnego B. W. kwoty 100 zł (sto złotych) jako błędnie uiszczonyj opłaty;
8. zarządził zwrot od Skarbu Państwa na rzecz pozwanego – powoda wzajemnego L. W. kwotę 100 zł jako błędnie uiszczonyj opłaty.

Sąd I instancji uzasadniając orzeczenie o kosztach w zakresie zaskarżonego pkt 5 wyroku podał, że orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zasądzając od powoda – pozwanego wzajemnego kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w zakresie powództwa głównego określoną na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie z uwzględnieniem zmian dokonanych Rozporządzeniem z dnia 3 października 2016 roku i uznając powoda – pozwanego wzajemnego za stronę przegrywającą proces. Odnoszą się do tejże kwestii wskazać należy, iż powód – pozwany wzajemny w procesie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który wyraźnie wskazywał, iż nie zamierza cofać powództwa co do wpłaconych w toku postępowania przez pracodawcę kwot. Pełnomocnik strony powodowej wyraźnie wskazywał, iż wnosi jedynie o umorzenie postępowania w tym zakresie. Niemniej jednak, by doszło do umorzenia musi nastąpić cofnięcie powództwa wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Oczywiście można wskazywać na okoliczność, co podnosi pełnomocnik powoda – pozwanego wzajemnego, iż strona przeciwna dała powód do wytoczenia powództwa głównego, to jednak w sytuacji, kiedy mimo spełnienia świadczenia nadal domaga się zasądzenia niezasadnie kwoty już uzyskanej, musi liczyć się z oddaleniem powództwa i zasądzeniem kosztów postępowania dla strony przeciwnej.

Zażalenie na pkt 5 wyroku wniósł powód – pozwany wzajemny zarzucając naruszenie art. 98 par. 1 i 3 kpc i wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia o kosztach postępowania zawartego w punkcie 5 wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda głównego od pozwanego głównego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2700zł.

Uzasadniając żalący podał, że przed złożeniem pozwu, pozwany otrzymał wezwanie do zapłaty zaległych należności. Po otrzymaniu wezwania do zapłaty pozwany nawiązał kontakt z pełnomocnikiem powoda i otrzymał dodatkowy termin do zapłaty pod rygorem wniesienia pozwu o zapłatę. Spornych należności pozwany nie uiszczył. Już po wniesieniu pozwu pozwany dokonał zapłaty na rzecz powoda kwoty 9 293,79 zł w dniu 12.12.2017 oraz kwoty 2116,20 zł w dniu 15.01.2018. Powód cofnął pozew co do kwoty 69,01 zł stanowiącej różnicę pomiędzy roszczeniem dochodzonym a faktycznie zapłaconym przez pozwanego. W pozostałej części powód nie dokonał cofnięcia pozwu, potwierdzając jednocześnie w toku procesu dokonanie zapłaty przez pozwanego. Jednocześnie powód domagał się nadal zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego stosowanie do norm przepisanych, bowiem pozwany

dokonał zapłaty dopiero po wezwaniu go do zapłaty, zakreśleniu dodatkowego terminu do zapłaty oraz wniesieniu pozwu o zapłatę. Powód zmuszony był ponieść koszty zastępstwa procesowego w celu dochodzenia należności objętej pozwem głównym.

Wydając wyrok w dniu 26 kwietnia 2018 Sąd I instancji oddalił powództwo główne i jednocześnie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w kwocie 2700 zł.

Oddalenie powództwa nastąpiło w związku z zapłatą przez pozwanego roszczenia głównego w toku procesu co wynika z materiału zgromadzonego w sprawie. Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, iż oddalenie żądania pozwu wobec braku cofnięcia pozwu przez powoda głównego daje podstawę do uznania, że powód przegrał sprawę i wobec tego powinien zostać obciążony kosztami zastępstwa procesowego swojego pełnomocnika.

Żalący zarzucił, że rozstrzygnięcie Sądu narusza art. 98 par. 1 i 3 kpc poprzez nieuwzględnienie faktu, iż pozwany zapłacił należność główną w całości po złożeniu do Sądu pozwu o zapłatę. Powód dochodził zapłaty należności, której zapłata nastąpiła po pisemnym wezwaniu pozwanego do zapłaty i zakreśleniu dodatkowego terminu do zapłaty przez co pozwany dał powód do wytoczenia powództwa, a także po złożeniu pozwu do Sądu. W dalszej części zażalenia powód przytoczył orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 20.08.1979 roku sygnatura akt I CZ 92/79, Sądu Apelacyjnego w W. w sprawie o sygnaturze akt I Azc 1895/10, Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 06.11.1984 roku (IV CZ 196/84, lex nr 8642 i z dnia 21.07.1951 r. C 593/51, OSN 1952/2/49

Wskazał żalący, że praktyka Sądów w zakresie zasądzania kosztów procesu w przypadku zapłaty w toku procesu nadal nie jest jednolita co do wydawanych rozstrzygnięć. Podjęcie decyzji co do cofnięcia pozwu lub podtrzymania żądania pozwu jest prawem powoda z którego może on dowolnie korzystać, jednak zarówno w przypadku umorzenia postępowania (cofnięcie pozwu), jak i w przypadku oddalenia powództwa wskutek zapłaty po wniesieniu pozwu w celu spełnienia świadczenia, pozwany winien jako strona przegrywająca ponieść uzasadnione koszty procesu, jeśli powód się tego domaga.

W niniejszej sprawie, pomimo literalnego brzmienia wyroku, w rozumieniu przepisów o kosztach sądowych, pozwany pozostaje stroną przegrywającą.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany – powód wzajemny wniósł o:

- 1) oddalenie zażalenia powoda (pozwanego wzajemnego);
- 2) zasądzenie od powoda (pozwanego wzajemnego) A. T. na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) L. W. kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko podał, że pozwany (powód wzajemny) na poczet dochodzonego przez powoda (pozwanego wzajemnego) zapłacił po wniesieniu powództwa, tj. w dniu 12.12.2017 r. kwotę 9.293,79 zł oraz w dniu 15.01.2017 r. kwotę 2.116,20 zł

Powód (pozwany wzajemny) reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, na rozprawie w dniu 19.01.2018 r., potwierdził zapłatę ww. kwot przez pozwanego (powoda wzajemnego) oraz cofnął powództwo główne w zakresie kwoty 69,01 zł. jednocześnie pełnomocnik powoda (pozwanego wzajemnego) na wyraźne pytanie Sądu 1 instancji co do dalszego żądania w zakresie kwoty zapłaconej oświadczył, że w związku z zapłatą tej kwoty wnosi o umorzenie sprawy w tym zakresie. Z uwagi na dalsze pytanie Sądu I instancji związane z domaganiem się umorzenia postępowania w zakresie kwoty zapłaconej, tj. sprecyzowania czy powód (pozwany wzajemny) cofa pozew również w tym zakresie, pełnomocnik powoda (pozwanego wzajemnego) w sposób wyraźny oświadczył, że nie cofa pozwu co do kwoty (...), 99 zł. Podniósł pozwany – powód wzajemny, że ww. oświadczenie zostało złożone na pierwszym terminie rozprawy w sprawie. Ze względu na powództwo wzajemne, w sprawie były wyznaczone jeszcze dwa terminy. Tym samym powód (pozwany wzajemny) mógł zmodyfikować swoje stanowisko co do powództwa głównego przed zamknięciem rozprawy.

Podkreślił, że to powód (pozwany wzajemny) jest stroną przegrywającą sprawę w zakresie powództwa głównego. Pozwany (powód wzajemny) spełnił świadczenie po wniesieniu pozwu. Powód (pozwany wzajemny) mając świadomość spełnienia dochodzonego świadczenia powinien ograniczyć powództwo o dokonane przez pozwanego (powoda wzajemnego) wpłaty po wniesieniu pozwu i domagać się od pozwanego (powoda wzajemnego) zasądzenia kosztów procesu. W takim wypadku to pozwany (powód wzajemny) zostałby uznany za stronę przegrywającą sprawę, gdyż spełnił świadczenie po wytoczeniu powództwa, gdyż co do zasady cofnięcie pozwu oznacza przegraną powoda i jest odrębnie uregulowane w art. 203 § 2 k.p.c., jednak cofnięcie pozwu jako konieczna czynność powoda. W razie spełnienia świadczenia w toku procesu (przy założeniu, że nic było to powództwo przedwczesne) oznacza przegraną pozwanego i podstawą zasądzenia kosztów jest treść art. 98 § 1, a nie art. 203 § 2 k.p.c.

W dalszej części pozwany – powód wzajemny przytoczył orzecznictwo Sądu Najwyższego z dnia 10.11.2017 r., sygn. akr (...)/17, II CR 1449/ 54. OSNCK 1956, Nr 1I, poz- 12), SA w K. z 22.2.2007 r., V ACa 38/07.

Wskazał, że zapłata dochodzonej należności po wniesieniu pozwu, nie zwalnia powoda z obowiązku cofnięcia powództwa. Powód (pozwany wzajemny) powołując na poparcie podnoszonej w zażaleniu argumentacji orzeczenia Sądu Najwyższego i orzeczenia sądów powszechnych (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 06.11.1984 r. IV CZ 196/84, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 21.07.1951 r., C 593/51) pomija, że w powoływanych sprawach powodowie ograniczyli powództwa po spełnieniu świadczenia przez pozwanych w toku procesu.

Sąd Okręgowy zważył .

Zażalenie powoda – pozwanego wzajemnego jest niezasadne.

Zgodnie z art. 203 § 2 k.p.c. skutkiem cofnięcia pozwu jest to, że na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty procesu. Cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia skutkuje co do zasady, tym że powód uznawany jest za przegrywającego sprawę, a to ma wyraz w płaszczyźnie kosztów postępowania. Odmienne jest w sytuacji spełnienia świadczenia po doręczeniu odpisu pozwu. Zaspokojenie przez pozwanego roszczenia powoda po wytoczeniu powództwa jest równoznaczne z przegraniem sprawy przez pozwanego. Jeżeli więc powód cofa pozew ze względu na to, że po jego wniesieniu pozwany spełnił świadczenie, i wnosi o przyznanie mu kosztów, to art. 98 § 1 k.p.c. stanowi w zasadzie podstawę do zasądzenia ich od pozwanego na rzecz powoda zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik procesu. Sąd oddala powództwo, jeżeli powód nie cofnął pozwu mimo uzyskania zapłaty od pozwanego. (m.in. K. P., W. S., H. T.).

„Sporne jest zagadnienie, czy powinno dojść do umorzenia postępowania w przypadku, gdy w toku procesu pozwany zaspokoił dochodzone przez powoda roszczenie. W odniesieniu do tej kwestii w nauce stwierdzono, że w sytuacji gdy w toku procesu pozwany zaspokoi roszczenie powoda, brak podstawy do umorzenia postępowania. Jeżeli w tym przypadku powód nie ograniczy żądania do samych kosztów, powództwo ulega oddaleniu, skoro nie nastąpiło cofnięcie pozwu (W. Broniewicz, Umorzenie..., s. 39; W. Siedlecki, Zasady wyrokowania w procesie cywilnym, Warszawa 1957, s. 182; J. Krajewski (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. J. Jodłowski, K. Piasecki, s. 579; T. Ereciński (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Ereciński, s. 65; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2008, s. 472). Odmienne do tej kwestii podszedł Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 15 marca 1955 r., II CR 1449/54, OSNC 1956, nr 1, poz. 12, w którym stwierdzono, że w przypadku, gdy pozwany zaspokoi w toku procesu powoda, a ten nie podtrzymuje powództwa, wydanie wyroku staje się zbędne przede wszystkim wówczas, gdy pozwany dokonał świadczenia z wolą zaspokojenia powoda co do dochodzonego roszczenia. Jeżeli jednak pozwany płacił, aby uniknąć egzekucji, to wydanie wyroku jeszcze nie stało się zbędne, gdyż wówczas istnieje w dalszym ciągu pomiędzy stronami spór o zasadność roszczenia, który sąd powinien rozstrzygnąć. Pogląd ten akceptuje część doktryny (J.P. Naworski, Ugoda pozasądowa - zagadnienia wybrane, PPH 2005, nr 4, s. 4 i n.; J. Kołakowski (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 1, red. K. Piasecki, s. 1615). Należy zauważyć, że ze stanowiska, iż do umorzenia postępowania prowadzi tylko następczy brak przesłanki procesowej (w tym brak powództwa, jako przesłanki sensu largo), za trafny można uważać jedynie pierwszy z przedstawionych poglądów, a mianowicie - iż

zaspokojenie powoda w toku postępowania przez pozwanego nie powoduje umorzenia procesu, jeżeli powód nie cofnął pozwu.”(z Komentarza A. J.)

Podzielając przytoczony pogląd o niezbędności cofnięcia powództwa w przypadku opisanym w niniejszym postępowaniu , mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy w oparciu o art. 385 k.p.c. w zawiązku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Koszty pozwanego- powoda wzajemnego w postępowaniu zażaleniowym wyniosły 705 zł , na które składają się – 675 zł wynagrodzenie pełnomocnika (§10 ust 2 pkt 1 w zw. §9 ust1 pkt 2 w zw. z §2 ust 5 , rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz 30 zł tytułem opłaty od zażalenia.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik – Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia